

Nummer 1, mars 2020

Hela nyhetsbrevet som PDF

Årets första möte för Västmanlands miljö- och klimatråd

Onsdagen den 11 mars genomfördes årets första möte för Miljö- och klimatrådet. Två nya ledamöter fanns på plats, Jonas Fjäll och Lena Gumaelius. Jonas Fjäll är varuhuschef för Ikea Västerås och Lena Gumaelius är prorektor på Mälardalens högskola. Lena Gumaelius ersätter Peter Gustafsson.

På dagordningen stod bland annat översyn av årshjul och beslut om nya projekt. Tre projektförslag presenterades och alla godkändes. De tre är Hållbar resepolicy, Cykelvänlig arbetsplats och Vindkraft i Västmanland. Rådets ledamöter fick även besked om att de tre projekt som man ansökt om externa medel från Energimyndigheten hade fått avslag.

- Det här betyder inte att vi struntar i de här projekten. Vi tittar på dem igen för att se om det är något vi behöver ändra, säger Mårten Gustafsson, sekreterare i Miljö- och klimatrådets beredningsgrupp.

Kommande möten 2020 är 14 maj, 23 september och 2 december. På det sista mötet utses årets mottagare av Västmanlands miljö- och klimatpris.

Hållbar resepolicy - nytt projekt

När Miljö- och klimatrådet under 2017 beslutade att Hållbart resande var ett av de 14 projekt som rådet skulle driva,

uppmannades medlemmarna att se över sina resepolicyer. Tanken med projektet var att det skulle leda till att västmanländska företag och kommuner skulle föregå med gott exempel, bland annat genom att bidra till nationella mål om fossilfri fordonsflotta. Nu går arbetet vidare. Under rådsmötet presenterade Ulrika Överstam från Bombardier projektdirektivet för Hållbar resepolicy. Det godkändes sedan av rådet.

Projektet Hållbar resepolicy kommer att drivas som ett examensarbete. Målet är att definiera hållbart resande i relation till tjänsteresor och att lyfta fram bra exempel på vad en hållbar resepolicy är. I projektet kommer resepolicyer och liknande dokument att samlas in från olika organisationer. De ska utvärderas för att se vilka aspekter de bygger på. Tillsammans med litteraturstudier kommer sedan projektet besvara frågor som till exempel hur en resepolicy skrivs och varför det är viktigt att den finns.

- Utgångspunkten är organisationernas resande ut, inte de resor som besökare gör in till dem, förklarar Ulrika Överstam, projektledare för Hållbar resepolicy.

22 organisationer har hittills tackat ja till att delta i studien. Vill även din organisation eller företag medverka kontaktar du Ulrika Överstam ulrika.overstam@rail.bombardier.com

Maram Bawaqneh från Mälardalens högskola kommer att utföra examensarbetet. Projektslut är den 1 juni 2020.

Cykelvänlig arbetsplats - nytt projekt

Cykelvänlig arbetsplats har varit en del av Utmaningsprojektet inom Miljö- och klimatrådet. Nu lyfts Cykelvänlig arbetsplats ur Utmaningen för att bli ett eget projekt. Målet är att fortsätta främja cykling på länets arbetsplatser. Marie Pellas från Västerås stad kommer att driva projektet och utarbeta projektplanen enligt det beslut som rådet enades om under mötet.

I det nya projektet kommer Cykelvänlig arbetsplats att modifieras. Till exempel kommer det att bli fler nivåer för diplomering, från tre till fem. Detta innebär att ribban höjs så att de deltagande arbetsplatserna har fler kriterier att förhålla sig till.

Ett ögonblick med Anna Thunell, kommunalråd Västerås stad

Berätta lite om den skräpsatsning som Västerås stad kommer att genomföra.

-Vi har tagit ett beslut i fullmäktige där en halv miljon kronor ska gå till platsbantning och en miljon ska gå till att bekämpa nedskräpning. Det här ska framförallt ske i

två projekt. Det ena är att minska de fimpar som slängs på marken. Vi har ett jätteproblem med fimpar! Det handlar delvis om att sätta upp askkoppar. Vi har UF-företag som har satt upp fimpomater som gör att det går att rösta på olika saker. Vi ska också dekorera gatubrunnar i Västerås. Vi kommer sätta dekaler som ser ut som fiskar vid brunnen med en pratbubbla som till exempel säger "snälla jag vill inte äta fimp". Det finns tyvärr de som tror att när de slänger en fimp i en gatubrunn så kommer vattnet och fimparna till reningsverket, men så är det ju inte. Det hamnar i dagvattnet som sen rinner ut i Mälaren.

Ett annat projekt gäller den allmänna nedskräpningen. Vi kommer att sätta ut fler av de här "big belly" soptunnorna, de här som pratar. Ett ställe som kommer få sådana soptunnor är Björnöbadet. De rymmer dessutom mycket skräp vilket är en stor fördel.

Under skräpplockardagarna som Håll Sverige rent arrangerar kommer majoritet och opposition att utmana varandra i plogging efter ett nämndsammanträde.

Vad är utmaningen i detta?

- Att det finns kunskapsluckor, man får ju till exempel inte rabies av att plocka upp godispapper efter någon annan. Jag kan bara se till min närmsta krets, det finns många som tycker att det är lite äckligt. Sen är ju den begränsade budgeten en utmaning. Vad kan vi göra som ger mest effekt för pengarna!?

Hur kommer satsningen att utvärderas?

- Vi kommer att följa upp och göra skräpmätningar, bland annat i form av en skithäftig aktivitet. Om det blir direkt efter Cityfestivalen kombinerat med efter Summer Meet, det har vi inte bestämt än. Men vad är det vi ska göra då? Jo, vi ska samla ihop allt skräp och ställa upp det till allmän display på Melkertorget eller liknande så att folk ser hur mycket skräp det blir efter ett evenemang.

Hur mycket kostar gatustädningen i Västerås?

- Vi lägger nästan 10 miljoner kronor varje år på att städa på gator, i parker och på badplatser.

Skogen och klimatförändringen

Hur kan vi använda data från satelliter för att klimatanpassa skogsbruket? Det var temat för en konferens som Länsstyrelsen arrangerade tillsammans med Rymdstyrelsen och Västmanlands skogsprogram den 10 december 2019. Deltagare var skogsägare, skogsbolag, planerare, klimatanpassare, forskare med flera.

Fokus på konferens låg på framtidens klimatutmaningar för skogsbruket. Hur data från satelliter kan ge kunskap om torka, brandrisker och skadeinsekter.

Konferens avslutades med en workshop där deltagarna arbetade fram 13 förslag på olika projekt. De är:

- Trädskadeobs. En app för människor som rör sig i skogen. Med appen

kan de rapportera döda och skadade träd.

- Klimattålig tillväxt. Motståndskraftigare arter och sorter. Biologisk mångfald för alla. Skogsägare får betalt för befintligskog och ekosystemtjänster och inte bara vid avverkning.
- Klimatanpassad ståndortsanpassning. Förebyggande karteringar för att ändra ståndorten till att klara klimatförändringar.
- Skogsbrand. Förbättrad kunskap.
- Undvika bränder. Mer vatten och bladövervakning.
- Naturvärden vs. produktion. Processbeskrivning för hållbart skogsbruk i ett förändrat klimat.
- Upptäck – släck. Upptäck brand tidigt genom satellitinformation kopplat till väder och klimatprognoser.
- Buffra vatten. Öka buffringsförmågan i landskapet. Återskapa och nybilda våtmarker.
- Detektera betad mark. Avgöra om mark används till bete.
- Verktyg för landskapsplanering. Kombinera datakällor och analyser.
- Bekämpa skadedjur. Detektera insekter och skadedjur för att minimera skador.
- Vatten åt alla. Vattenanpassa avrinningsområden för att klara mer vatten och torka.

Länsstyrelsen driver samverkansprojektet Skogsprogram Västmanland tillsammans med Skogsstyrelsen, Sveriges Lantbruksuniversitet, Lantbrukarnas Riksförbund och Mellanskog. Projektet ägs av Miljö- och Klimatrådet i Västmanland och ska ta fram och genomföra en regional skogsstrategi som stärker länets ekonomiska, sociala och miljömässiga värden i skogen och bidrar till en ökad samsyn kring skogens roll i utvecklingen mot ett hållbart samhälle.

